

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés belvben, vidéken:
1 óra 250 K 1 óra 250 K
1 évre 30 K 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

A nemzetiségi kérdés.

Nem akarunk itt sem pártokat, sem egyéneket kritizálni. Csak elhibázott tények felett tartunk ítéletet. Wilson jegyzéke nehéz, fájó probléma elé állított minket. A nemzetiségeket, mint nemzeteket kellene kezelnünk.

Kellett ez nekünk? Evtizedeken keresztül rágódtunk a nemzetiségi kérdésen, de nem oldottuk meg, mert vagy kedveztünk a nemzetiségeknek, kigyózt melengetve keblünkön, vagy hirtelen frontváltotattással, minden előkészítés nélkül szabadon hagyott mellett nekik rohantunk. Ez viszont csak gravamenes politikára adott alkalmat a nemzetiségeknek, úgy, hogy rendszerváltozáskor alopok okuk volt-seibeikre filastromot követelni.

E helyett a kiegyezéstől kezdve azt az elvet kellett volna követni, hogy Magyarországon legyen mindenkinél magyar a nyelve, mert hiszen nyelvében él a nemzet! Ha egy gondolkodtunk volna, má a magyar nyelvet mindentű magyar szívt, magyar műveltségű, magyar érzésű emberek beszélnek. Nem lehetné nemzetiségekről beszélni.

Erről persze már lekéstünk. Baj van a nemzetiségekkel, de mivel e kérdés nagyon is sürgető beállításban kezd szerepelni, nem árt kissé mélyebben a kérdés mélyére nézni.

Ma annyi vármegyénkre rá fogunk hogy nemzetiségi, hogy alig maradna igazán magyar vármegye. Ez ellen első sorban fel kell állítani azt a tételt, hogy nem jelenti a nemzetiséget az, ha valaki az államnnyelven kívül más nyelvet is beszél. Mert akkor minden vármegye — nemzetiségi. Hiszen minden vármegyében akad tótul, oláhul beszélő magyar. Ha tehát pl. egy oláhul is beszélő magyar elég egy hely oláh nemzetiségének lebélyegzésére, akkor magyar vármegye nincs.

Nemzetiség alatt csak a nyelv és érzés harmóniáját ért-

hetjük. Ha van oly vármegye, ahol a lakosságnak legnagyobb része, tehát nem csak szórva-nyosan, kevesen pl. csak tótul beszél és úgy is érez, akkor lehet nemzetiségi vármegyéről beszélni. Ilyen magyar vármegye azonban, ahol ily feltétlen nemzetiségi lenne a lakosság, alig akad 5—6.

Még egy szempont van. Az országok érintkezési határain a nyelvkérdés elkerülhetetlen. — Egymással érintkezési határszélén lakó, népek egymás nyelvét életkényszerből, egymásra utaltságból eltanulják. Ily értelemben a világ összes

népeinél vannak a határszél-eken kölcsönösen nemzetiségi vármegyék. De egyik állam sem hajlandó acceptálni azt, hogy az ő határszéli vármegyéi a szomszéd államhoz tartoznának. Mert akkor lehetetlen lenne országhatárokat realizálni.

A nemzetfenntartó állammal szemben a nemzetiségi kérdés csak az elvek alapján bírálható el igazságosan. Nálunk, a felvidéken, hol sok a tótul is beszélő fajmagyar ember, a mai nagy időkben a nép hivott vezetői: papok, tanítók, jegyzők stb. csak ez elveket hangsúlyozhatják a népnek ma elégedhetetlenül szükséges tájékoztatásánál.

Gyorsan cselekedni.

A nagy felfordulás idején népünk megmentése érdekében haladéktalanul cselekednünk kell.

A háború is fényesen beigazolta, hogy szövetségben van az erő. Szövetkezés nélkül hiábavaló minden sopánkodás minden sáhajtozás. ARAK szövetségnek, földadókban, akik nem szövetségnek semmire sem mennek. A magyar nép sem hagyhatja kiaknázatlan ezt a nagy tanulságot. Nem mindegyi ölhetett kézzel, hogy az áruzsora és a pénzsorsora végképpen megfojtsa. Mindenütt fel kell ébredni és mindenütt meg kell alakítani a hitelszövetkezetet és a fogyasztási szövetkezeteket.

A hitelszövetkezetek voltak a nép bankjai, a háború után is azok legyenek. Égető szükség van ezekre. Sokan szorulnak befektetésre és pénz nélkül állnak. A hadbavonulással sokan eladták gazdasági felszerelésüket. Most drágán kell venni. Az eladás ára már nem elég. Tartalék nem mindenhol van. Milyen jó, ha nem a pénzsorsorához kell fordulni, hanem a magunk községében megtaláljuk a hitel-szövetkezetet.

A földbirtokpolitika most már megvalósul. Azonban a bankok szedik le a tejfelt, ahol nem lesz hitelszövetkezet. A szegény

nép ki lesz szolgáltatva a bank-spekulációnak és a bankuralomnak, amely alig lesz különb a jobbágyaságnál. Ha pedig majd nem tudják fizetni a kölcsönt és kamatait, megütik a dobot az ősi kishirtok fölött is és újra nyitva lesz az út Amerika felé.

Ellenben a hitelszövetkezetekkel honn áll bűnhatónk a mi jöde elhagyott népünknek; hozzásegíthetjük először bérlettel a tisztességes megélhetéshez, később akkora tulajdonhoz, amely egy nagy család tisztességes megélhetéséhez is elég. Módot adhatunk, hogy a hitelszövetkezet tagjai-könyvtárral, újsorakamattal is megszerezhessek a legmodernebb gépeket is.

A népmentés másik nem kevésbé szükséges menedéke a fogyasztási szövetkezet. Az áruzsora féktelen garázdálkodását nem kell ismertetni. — A háború annyira kinyitotta a fogyasztók szeméit, hogy ma minden józanészű ember kész a fogyasztási szövetkezet zászlájára is felesküdni. Az újsorások még az intelligens osztállyal is foghegyről beszélnek. Hát a szegény népet milyen páriának tartják. Kifosztják, kirabolják és lebutaparasztozzák. Pedig a magyar földmives nép ezt nem érdemli. A koldasbirtótl a ki-

rályig mindenkiről ő gondoskodik. Nála többit senki sem áldozott sem pénzben, sem vérben. Megérdemli, hogy a szövetségi menedékvarakat községében is, a városokban is megtalálhassa. Megérdemli, hogy a vérszopó úzsorák legyenek a maga erejéből is lerázhassa. Megérdemli, hogy a kereskedelem ne szegezhesse szívének a fegyvert és ne nevelhessen ellene uszítókat a művelt pályákon.

A nép hivott vezetői mindenütt bontsák ki a zászlót. Vessék meg az alapot a szövetségi szervezkedésre, mert csak egyedül ez ment meg bennünket az anyagi romlástól. A mi egyházmegyénk a legműveltebb népet vezet. Papjaink, tanítóink képzettségét és buzgóságát senki az országban nem előzi meg. Mégis igen nagy terület még parlagon hever. Kevés pl. a ker. fogyasztási szövetkezetek száma. — Tehát még csak kb. 40 százalékban van menedék az áruzsora ellen, 60 százalékot szabadon fosztogathatja és fojtogathatja. Hitelszövetkezet pedig alig van a pleniáják 30 százalékában. Nem csoda, ha népünk földöntő fölt-jöreszt és az lesz a háború után.

Megmentette vére, élete árán ezt a szép hazát. De itt mások lesznek az srak. Egy idegen szellem vor gyökeret. Egy idegen szellem hajt rábigába minket. Egy idegen, egy kabzsi egy romlott, egy erkölcstelen szellem-hizik a magyar nép pénzéből és ebből a keresztény pénzből tart fenn erkölcsröntő, vallástipró uszágokat. Mi adjuk a gyilkokra a pénzt, hogy megölhessen és kiölhessen a keresztény szellemet, és kizorítsa minden pozícióból a magyar népet.

Aldott legyen az a fővezér, aki az egyházmegye papságát, tanítóit, jegyzőit karát, birtokos osztályát, intelligenciáját zászló alá tömöríti a magyar nép megmentésére.

— Tilos a beteglátogatás. A székesfehérvári Szent György kórház igazgatósága a beteglátogatást beszüntette, tekintettel a spanyol járványra.

A Világ tájékaról.

A szabadkőművesek napilapja mostánában amolyan chancetelennek érzi magát. Azt hiszi azért közeledek a béke és magyar szabadság napja, mert ő — bömböl. Nincs az a vásári pánaráma, melynek nagydobosa — a dobolás mellett — hangsabban orditana s árulná az ő ócska látínvalóját, mint a radikális újságja.

Pérsze mindezt amolyan igazán szabadkőműves módszer szerint. Magát Kossuth Lajos egyenes leszármazottjának tartja, Károlyi Mihályt Wilson után a világ legnagyobb államférfjának. A mellett természetesen a landon — szabadkőműveskedik. A „tyúkeszű” keresztény magyar intelligenciával el kell hitetni, hogy ők, kizárólag ők, a szabadkőművesek hozták a békét, meg a népjogokat. (Ama bizonyos tyúkeszűk már ugyis bizonyára elfelejtették, ha ugyan tudták valaha, hogy a keresztény néppárt már akkor követelte a mai radikások leg-hangosabbjai által is rendületlenül támogatott magyar liberális kormányoktól a nép jogai, a választójog kiterjesztését, a becsületes megértő nemzetiségi politikát, mikor még ez nem volt népszerű, sőt a „pánszláv” jeizó járt ki érte s amikor a Világ csinálói közül nem egyelőtt még a tanár ur notesze igen komoly félelem tárgya volt.) Ezért például Huszár Károly nagyszabású s igazán nyílt, becsületes beszédéről mindössze enyit mond: Dehátan Huszár Károly beszédét a bizalmasan árdrágító ellen és a dinasztia mellett. Punktum.

Csütörtöki szármának hírei között az elsőnek ez a címe: *Temessenek ingyen a papok!* s azt akarja igazi szabadkőműves szűkséggel bemaszlagolni „intelligens” olvasójának, hogy a mai temetések a pap pár koronás stóladija miatt (amit a szegénynek el is engednek) kerülnek ezrekbe és nem a temetkezési vállalatok rettentő uzsorája miatt.

Csak signum pro re, hogy a halálózási rovatban dr. Tihanyi Mór *rendőrvos* temetéséről. (az egyházi szertartást dr. Hevesi Simon főrabbi végzte bár szabadkőműves testvér volt a demokrácia páholy tagja — vagyis zsidóknál nem marjék el a papot a koporsótól) *tizenegy* sorban számol be: Mérvok Lázár *lipótmezei orvosgyakornokról* öt sorban; Grünwald Mór *épitészről* négy sorban; Goldberg Ernőnérol három sorban s ugyanekkor a magyar ifjúság tizezreit nevelő *kilencszázéves*

magyar bencésrend főapátja halálát két, mondd: *kettő* peti sorban közli olvasóival. Ez a radikális tempo.

Kris.

Hősök a front mögött.

A gyárak, bányák, ipari és mezőgazdasági üzemek dolgozó népének sűrű tömege: kemény megpróbáltatásoknak van kitéve különösen a mostani időkben a keresztény és hazafias értelmű munkásság, mely meggyőződéséért valóságos mártíromságot szenved, mely nem mindennapi hősiesség batorsággal és önfeláldozással tépheti ki csak magát a szarnokoskodó szociáldemokratá vezérek zsebmetsző kármaiból s a bolsevik zsvárványokkal kivett hállója-ból.

Akinek csak halvány sejtése is van a vörös terrorizmus embertelen eszközeiről, aki csak távolról is ismeri a zsidó kapitalizmus szégyenletes rabszolgaságában görnyedő munkásság lealázó, bíncsekbe vert nehéz helyzetét, csak az tudja értékelni azt a hősi erényt, azt a nagy elzántságot, amellyel egyik másik keresztény testvérünk mer elveit a Jakabok erőszakoskodásával szembeállítani. Micsoda szabadságszeretet, micsoda erős lélek, micsoda ön-feláldozó vakmerőség kell az ilyesmizhez! Igazi hősök ezek, nem közönséges emberek, akik világitó tízostapokként válnak ki a gyáva tömegek sötét tömkelegéből.

HIREK.

A király József főherceg vezéréredest tábornagygyá nevezte ki és reá bízta a Dunán való honvédelmet. Károly király már is teljesítette a magyarság egy hangosan megnyilvánult óháját: Magyarország védelmét dél és délkelet felől József főhercegre bízta. A népszerű tábornagy megbízható helyről származó értesülésünk szerint valószínűleg már is elhagyta eddigi fontos pozícióját, ahonnan az olasz támadások elleni hadműveleteket vezette és eltávozott új állomáshelyére, ahol átveszi Magyarország védelmét egy hosszú fronton, amost Albániától a bolgar Dunáig terjed, de kinyulhat egészen Bakovináig is. A királynak ez az elhatározása kétségkívül meglepődést kelt Magyarországon annál is inkább, mert a magyar fővezért követik majd magyar csapatai is, amint fölváltás megtörténik. József főherceg legutóbb kihallgatáson volt a királynál, valószínűleg már ekkor történt döntés ebben a kérdésben is.

— Öt ezer koronás alapítvány. Langráf Lajos, ötezer koronás alapítványt tett a Kereskedelmi társulatnál. Ezért a nagylelkű adományért fogadja a áldozatkész adományozó ezuton is igaz köszönetünket. Székesehérvár, 1918. október 24. A Kereskedelmi társulat elnöksége.

— Polgári iskola Székesehérváron. Középskoláink mellett égető kérdés már egy új polgári iskola felállítása is. A Kereskedelmi társulat néhány év előtti mozgalmat indított meg e téren s a kérdés már annyira érett, hogy a minister hajlandó volna ilyen iskolát felállítani, de a városra nézve elég nehéz felteteleket szabott. Hogy az iskolát a jövő tanévre még is megnyissák: a társulat újra nagyarányú mozgalmat indít s keresi a nehézségek leküzdését.

— Szociális est elmarad. A ker. nők szövetségének november 8-ra hirdetett szociális estéje a jarványa való tekintetből elmarad. Schlachta Margit misszionővér nov. 8 a tervezett előadást. december 6-án fogja megtartani. A legközelebbi szociális est november 22-én lesz. Előadó: Götti Mária főtanitónő a Magdolna-otthon igazgatója.

— Magyar kaszárnyákat! Ma már egészen természetes az az indítvány, amelyet dr. Holly Géza városi bizottsági tag adott be a f. havi városi közgyűlés elé terjesztés céljából:

„Miatán a magyar nemzet átlami függetlensége és önállósága iránti törekvéset elérte, miután az 1867. évi XII. tc. hatályon kívül helyezése iránt a kormányelnök bejelentése szerint legkésőbb f. évi november hó 7 ig törvényjavaslat fog az országgyűléshez beérjesztetni és ezzel jogilag is megszűnnek az ugynevezett közös ügyek és a közös hadsereg helyébe az önálló magyar hadsereglap, mely megváltozott öröndereket helyett folyamánakat a törvényhatóság elhatározta, hogy a város tulajdonát képező épületekben elhelyezett kaszárnyákról, kórházakról és egyéb katonai épületekről a német felmást azonban elhárólítja és ezen határozat fogantatásával a tanácsot megújítja.

Megkeresi Fejérvármegye törvényhatóságát aziránt, hogy a város területén levő katonai épületeiről a német felírást hasonlóan távolítsa el.

A tanács tegnap foglalkozott e kétségtelenül igen érdekes és történelmi szempontból nem mindennapi jelentőségű indítvánnyal, azt magává tette és pártoló javaslatot terjeszti a közgyűlés elé és pedig azzal a hozzáadással, hogy a katonai épületekről a német nyelvű felírások eltávolítására a város a katonai állomásparancsnokságot kérje fel.

— A villanygár bűnlajstroma. Dr. Zavaros Aladár tb. főkapitány a tanácshoz a következő jelentést tette:

László Pál városi mérnök és Vaimár Béla h. főszámvévo kíséretében lefoglalta a Phöbusz irodájában az új villamos bekapcsolásokat feltüntető szerződéset. A megejelt vizsgálat szerint a Phöbusz rendőrhátasági engedély nélkül a tiltó kormányrendelet hatálybalép-tének napjától, 1917 évi szeptember 17-től kezdődőleg 497. esetben végzett új villamos bekapcsolásokat.

A villanytársulat helybeli vezetősége az engedély nélkül eszközölt új bekapcsolásokat

felek előzetes értesítése nélkül kikapcsolta. majd a felek keresére kisebb-nagyobb munkadíj ellenében újból bekapcsolta.

A villanygár az atalányfogasztókat horribilis követelésekkel terhelte meg ezen a címen, hogy a szerződésben kikötött 16 és 32 gyerifafényű villamok körték helyett — mert azok csak pisláloltak, nem világítottak — nagyobb gyerifafényű körtéket használtak. A rendőrséghez érkezett panaszok szerint a körték kicsérrelése azért vált szükségessé az utóbbi hetekben, mert a szolgáltatók áram olgyeinge volt, hogy 16 és 32-es gyerifafényű égőtetek mellett fonyhöz nem jutottak. Etre a villanytársulat a nagyobb égőtetek áramfogyasztásának kü lömbözetéért járó összegeket nem attól a naptól kezdve írta a felek terhére, amikor a nagyobb gyerifafényű égőteteket használatba vették, hanem a szerződés megkötésének napjától. Ez erőszakos megterhelés a villamosoknál a felektől több száz korona megterhelést követeli és akik a jogosulatlan követelést ki nem egyenlítették azoknak lakását a villamos hálozatból kikapcsolta. Kiváncsi-an várjuk, hogy e garázdálkodásról a Phöbus miként fog bűnhődni.

Kérem Székesehérvár és Fejérvármegye nagylelkű közönségéhez. Lauschmann Gyula dr. volt vármegyei főorvos és mazzoni titkár jödelmi működésével és városnak történetének megírásával olyan érdemeket szerzett, melyek emléket érdemessé teszik arra, hogy megörökítsük. Városunk és vármegyeink áldozatkész közönségéhez fordulunk tehát, ahhoz a közönséghez, mely irásában és alkotásában annyiszor szó-rakozási és gyönyörködést tanán, járuljon hozzá nemcsak lelki adományával, a Muzon-

hogy Lauschmann Gyula emléket és nevét a jövendő nemzedékek számára is kegyeletesen megőrizhessük.

Az adományokat Marosi Arnold igazgató címére, (főgimnázium) vagy pedig Vörtes József titkár címére, (Felső kereskedelmi iskola) kérjük küldeni. Székesehérvár, 1918. okt. 24. Kész tisztelettel. A muzeum egyesület elnöksége.

— A rum elszámolás. Simon Sándor tanácsos felhívja mindazon kereskedőket akik hatóságú rum árusításával voltak megbízva, hogy a nekik kiadott rummal, illetve rumjegyekkel f. hó végéig a városi jegyirodánál annál is inkább okvetlen számoljanak el, mert a rumot ismét eladásra csak azok kapnak akik az elszámolási kötelezettségüknek eleget tettek, akik pedig ezt nem tették meg, azok ellen megindítják az eljárást.

— Növédelmi Iroda. A ker. nők szövetsége által fenntartott növédelmi iroda eddig csak pén- tekenként volt nyitva. Az iroda vezetősége ezuton tudatja a közönséggel, hogy a növédelmi iroda ezután nemcsak pénteken, de a hét minden szerdáján is nyitva lesz. Bármilyen ügyes-bajos dol-gában szívesen áll az iroda bá- akinek rendelkezésére.

— Népakadémiai előadás. A Kath. Legényegyesületben vasárnap (ma 27-én) délután 5 órakor változatos programmal előadás sorozat lesz. *Hajós József* szerkesztő ismeretterőltetésért tart, a sajtó mai szerepéről; utána *Szín-előadás* lesz, végül szavatok és énekcsomók kerülnek sorra.

— A mezővárosoknál. A városi hatóság ismét akciót indított a mezővárosi szegény iskolás gyermekeknek cipővel ellátása érdekében. E célból 500 pár fatalpu cipőt készített Csákváron 13.000 korona értékben. A Hadszegélyző Hivatal ugyancsak 500 pár fatalpu cipőt fog ingyen kiosztani a szegény sorsú hadbavonultak iskolás gyermekei között.

— Gyászrovát. Jávör Ferenc mechanikus 33 éves korában meghalt. Temetése hétfőn d. u. 4 órakor lesz Öreg u. 1. számú lakásában.

Az Első Székeshérvári Gémalom főmőlnára Röhönczi Ferenc 40 éves felmentett népfelkező spánvölgyben szombathajnal 3 órakor meghalt. Temetése vasárnap d. u. lesz a Feltámadás temető hullaházában.

Paksi Mária folyó hó 25-én 24 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz a Szent háromság temető halottas házában.

Német Jánosné szül. Gazdag Terezy folyó hó 26-án 24 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz a Szedes u. 31. sz. gyászházban.

Virág István bérkocsis, Virág József gyümölcskereskedő fia t. hó 25-én 24 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz a Selyem u. 36. sz. gyászházban.

— A ruharendelet. A kereskedelmi miniszter értesítette a városi hatóságot, hogy a kötött, szövött, kőszövőtt anyag bejelentésére í. évi október hó 15-én megállapított határidő november 15-ig meghosszabbított. A körtészeknek a szövetkészletüknek 40 százalékát átadhajják el, az iparosok pedig készletüknek 50 százalékát átadják meg a rendelést. A vásárlási engedélyek kiadását december 1-én kezdi meg a városi népruházati hivatal, amelyet Simon Sándor tanácsos vezet. December 1-től e kereskedők csak bevásárlási engedély ellenében szolgáltathatnak ki ruházati anyagot és az iparosok csak engedély ellenében csinálhatnak ruhát. Az engedélyt csak megteremtett mennyiségű öcska ruha, textilhulladék beszállítása ellenében adja ki a népruházati hivatal, amely a jegyek kiállításáért 20—100 fillér illetéket fog szedni. Az öcska ruhák és textilhulladékok kijuttatásának vezetésével a hatóság Grünwald Ede helybeli kereskedőt bízta meg.

— Felhívjuk figyelmét Gaedicke bankháznak. Budapest, Kassuth Lajos utca 11. sz., mai lapunkhoz csatolt melléklettel. — Rendeljen azonnal, mert a legutóbbi sorszámmal a késői rendelés miatt ezek sorsjegyek nélkül maradtak.

— Zuhannak az árak. Budapesti megfigyelő írja: Benezettem egy Dámszínházhoz fűszerkereskedőhöz, akinél a pult mögött levő íróasztalán — mint az üzletéhez tartozók — foglaltunk helyet. Rövid idő tartozkodásunk alatt négy láncérmeskedővel ismerkedtünk meg. Ezek a hiénák — abban a hitben, hogy tulajdonosok vagyunk — egyenesen nekünk kínáltak fel rejtett árukat. Így az egyik valódi bérebebeli finom angol teát kínál megvételre kilogrammonként 200 koronáért. Kinálatközben elmondta, hogy ebből a teából egész métermagas van még „raklárá”-ban. Ugyanez a zugarus teát kívül még jamaikai rumot és francia konyakot is ajánlott és pedig ez utóbbit hét decis üvegenként 28 koronáért. Megjegyeztük, hogy a konyak múlt heti angró ára, hét decinként 47 koronát volt. Ez utóbbi székfűszeg, fahéj és borsot kínált nekünk. A bors kilogrammjáért 200 koronát kért. Ugyanennek a borsnak az ára kilogrammonként 400 korona. De ottlétünk alatt felbukkant a valódi szegedi paprika is ilyen zugkínálat formájában, kilonként 35 korona árban. Talán mondanunk sem kell, hogy a paprika angró ára pár nappal ezelőtt még 60 koronát volt.

Igy megy ez most napról napra. Sorra bukkann elő tea, rum, konyak, bors, és paprika a rug nem látott székfűszeggel és fahéjjal. Most egyszerre van minden meg a gyarmatarúkból is. A körfogyasztás szamárláncánként minden előkerül, ami csak a dugaszdagok részére volt meg az inség esztendő alatt. Ismételjük most, legyen régén a hatóság a pettagó spekulánsokra; büntessen érdem szerint, nevért így hosszú idő óta meggyomorfolták, szegények a fogyasztó emberiségét.

— A szintársulat kérelme. Megnehezült a konzorcionális alapon működő székeshérvári szintársulat megélhetése is. Kérvenyt adtak be a szintügyi bizottság útján a közgyűléshez s kérik, hogy a nehéz megélhetési viszonyokra való figyelemmel engedjék el a társulatnak a színházba fizetését. A kérelmetről valószínűleg az évad végén fogunk dönteni.

— Segélyfizetés. Haretéren elesett, vagy eltűnt katonák hátrahagyott családjaiknak segély fizetése október 31-én délelőtt 8—12 óráig lesz. Haretéren rokkantá vált katonák segélyének kifizetése november 2-án délelőtt 8—12 óráig lesz.

— A Hadigondozónak. A szintársulat egyet koszorumegeváltás címén — Lauschmann Gyulának — egy rokkant színesz javára 100 koronát adott. Ugyane című dr. Viola Ignác 25, N. N. pedig 50 koronát ajándékozott a Hadigondozónak, mely adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

— Papucsbőr érkezik. A kereskedelmi miniszter értesítette a városi hatóságot, hogy 53r felsőrésszel csinált papucskok készítéséhez bőrt fog kijutalni, mely mennyiséget nem számítják be a város részére engedélyezett borkontingensbe.

— Az alsópapság gyűlése az Ottokár Hadjáróházra. (Folytatás) Felber Géza újabb adománya 40 K., dr. Schoderneck Alajos 100 K., Sauer László 100 K., Bezóky József 50 K., Schütz István 25, Horvát Imre 30 K., Kestyan Sándor 20 K., Szekely Gyula 15 K., Magyar Sándor 10 K., Aradi Ignác 30 K. Összes gyűjtés eredménye: 5000 korona.

— Lauschmann Gyula dr. em létező megörökítésére Lyka Dóme pajmándi földesur 300 koronát ajánlott fel kegyelele és tisztelete jeléül. — Horvát Kálmán dr. kir. közlegyező 100 koronát adományozott Lauschmann Gyula emlékének megörökítésére. A nagylelkű adományokért köszönetet mond a Mezőegyesület elnöksége.

— Az Ottokár hadjáróházra Erdős Lajos nagykovácsii érdeméremek 40 K., E. 28. — pedig 10 K-t kintdón.

— Orvosi hír. Dr. Radnai Sándor fogorvos rendelést a Paizsfalva szanatoriumból Ferenc József t. sz. szám alatt várójában (dr. Lauschmann-felé haz) nevezte át. Rendel. d. u. 2—4 ig és este 6—7 ig.

— Adomány. Az Első Gözalmi t. 300 koronát adományozott a városi iskolásoknak.

— Proházska püspök új könyve, melynek címe: *Kultúra és teremtés* megismerhető a Kossuth-utcai Rónai-Horvát papírkereskedésében. A könyv tartalmáról tájékoztat nyújtanak az egyes tejezetek címei: *Leleki kultúra és történeti szerepe. Kereszténység mint társadalmi tény. A szociáldemokrácia elterjedése a kereszténység elterjedésével szemben. A szociáldemokrácia és katolikus egyház. Magánélete a vallás a szociáldemokráciában. Kulturaprogramunk és az önértékelés. Leleki életünk.* — Az írásban kiadott könyv az „Élet” kiadása. Ára 7 korona.

— A szerkesztővel a lapra vonatkozó ügyekben tárgyalni lehet köznapokon délelőtt 10-től 11-ig és délután 4-től 5-ig a szerkesztőségi irodában, más időben pedig a lakásán: Szeminárium 1-ső em.

— A Horváth-Rónai papírkereskedésben kaphatók a *Vallásosság és Mivelttség* c. kitűnő füzetek, Vegye meg az egész sorozatot, darabonként 80 fillérért. Nagy leleki élvezetet és alapos tájékoztatást talál bennük a kormorgató kérdéseiről.

— Vidéki előzetőinket tisztelettel kérjük előfizetésük megújítására, a hátralékosokat pedig hátralékuk megküldésére.

KIADÓHIVATALUNKBAN

az előfizetéseket, hirdetéseket, egyes lapszámok vásárlását elintézheti a közönség hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig és délután 3—7-ig. Vasárnap nincs hivatalos óra. A lapra vonatkozó ügyek a nyomdához nem tartoznak és a nyomdában el nem intézhetők.

— Bojtorján hajszesz nagyon bevalt hajapoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Baromfi köve elleni serum kapható: Szűts Róbert gyógyszer-tárában. Károly király-tér.

— Orvosi hír. Dr. Szöllösy Béla kórházi orvos, belgyógyász és urológus orvosi rendelőt megnyitotta Bognár u. 2. sz. alatt (Nádor-u. sarok.) Rendel. d. u. 2—4 óráig.

Aláírási felhívás.

Alulírottak elhatároztuk, hogy Székeshérvárról részvénytársasági alapon mezőgazdasági talajművelő vállalatot létesítsünk.

A talajművelő vállalat célja: kis-, közép- és nagybirtokon egyaránt használható gépek igénybevitelével előnyös lehetételek mellett kifogástalan bérszántásokat, béraratást, bér-éséplést, vontatást és minden, a beszerzendő gépekkel eszközölhető mezőgazdasági munkákat végezni, mezőgazdasági gépjárat műhelyt létesíteni és az igényeket kielégítő üzembentartani.

A r. t. tartama bizonytalan idő.

A mezőgazdasági gépipar terén és a mezőgazdasági gépek, valamint igazán beszerzése körüli tapasztalathoz nehézségek csak erős, céltudatos és szervezett munka által enyhíthetők. Egetőnek érzett hiányt van pótolni és az új vállalatok létesítését a mezőgazdasági talajművelő részvénytársaság

szükségességeit a vállalatnak való, a tevékenységétől várható eredmény és az érdek, amelyeknek szolgálatára hivatott, oly nagyszámúak, hogy a vállalatnak mielőbbi üzembelvezését előmozdítani — saját jól felgöttérdekekben is, — tartozó kötelessége Fejérmegye minden komolyan gondolkodó gazdájának.

A Fejérmegyei Talajművelő részvénytársaság alapítókéjét 2000, kétfélezer darab 500, öt-száz koronás névértékű részvényből álló 1.000.000, egy millió koronában állapítottuk meg.

A jegyzeti részvények névértékének 40 (negyven) százaléka és alapítási költség címén részvényenként 20 (husz) korona, összesen 220 (kétfélszáz) K az aláíráskor lefizendő. Az összeg a mellékelt postafizetési lap felhasználásával a Fejérmegyei Takarékpénztárhoz, a részvényjegyzeti aláírási ív pedig a Fejérmegyei Gazdasági Egyesületihez küldendő.

A rekvirált fürdőkályhák pótlására a legjobb minőségű hegesztett fürdőhengereket
igen jutányos árban szerel: **Soós Sándor**, vízvezetési vállalkozó, Nádor-u. Vállalat 306.

